

**СПРАВА «ПАРІНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF PARINOV v. UKRAINE)**
(заява № 48398/17)

Стислий виклад рішення від 10 грудня 2020 року

У 2005 році заявник вийшов зі складу учасників товариства з обмеженою відповіальністю (далі — товариство). Однак всупереч чинному законодавству інший учасник товариства не повернув заявитику його частку у статутному капіталі товариства.

Заявник звернувся до суду, вимагаючи встановлення факту його виходу з товариства.

Брянківський місцевий суд Луганської області задовольнив заяву заявителя. Апеляційний суд Луганської області залишив рішення суду без змін.

У 2008 році заявителю звернувся з позовом про стягнення вартості своєї частки. Господарський суд Луганської області (далі — господарський суд) у 2010 році частково задовольнив позов заявителя, Луганський апеляційний господарський суд частково змінив значене рішення, але Вищий господарський суд України скасував рішення нижчих судів та направив справу на новий розгляд. За результатами нового розгляду справи Вищий господарський суд України припинив провадження у справі за позовом заявителя про стягнення вартості його частки у статутному капіталі товариства, оскільки це питання було розглянуто в ході провадження у справі про банкрутство.

У жовтні 2010 року господарський суд порушив провадження у справі про банкрутство товариства, ввівши мораторій на задоволення вимог кредиторів.

У квітні 2011 року остаточною ухвалою господарський суд визнав право заявителя як кредитора на суму, що відповідала його частці у товаристві. Господарський суд у 2014 році визнав товариство банкрутом, відкрив ліквідаційну процедуру та призначив ліквідатора, який невдовзі подав заяву про звільнення його від виконання повноважень ліквідатора.

У період з 2015 року господарський суд неодноразово давав вказівку ліквідатору скликати збори комітету кредиторів, який мав призначити нового ліквідатора. Також суд намагався самостійно визначити кандидатуру нового ліквідатора із застосуванням автоматизованої системи, однак спочатку отримав негативну відповідь, оскільки не було визнано жодної відповідної кандидатури. Пізніше чотири потенційних ліквідатори, кандидатури яких було визнано із застосуванням автоматизованої системи, не подали до суду письмову заяву про бажання взяти участь у справі в якості ліквідатора, або про відмову від участі у цій справі, один кандидат повідомив про неможливість взяти участь у цій справі в якості ліквідатора у зв'язку з великою завантаженістю. Комітет кредиторів також не прийняв рішення щодо заяви про звільнення ліквідатора від виконання повноважень у справі, не скликав збори та не надав клопотання із зазначенням кандидатури нового ліквідатора. Станом на дату постановлення рішення, провадження у справі про банкрутство товариства тривало.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявителю скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на надмірну тривалість провадження та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з тривалістю провадження у справі про банкрутство. Посилаючись на статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, заявителю також скаржився, що у зв'язку з надмірною тривалістю провадження він не міг повернути вартість своєї частки у товаристві та що розслідування кримінальної справи щодо колишніх посадових осіб товариства було тривалим і неефективним.

Європейський суд вказав, що держава-відповідач несе відповідальність за затримку у зв'язку з непризначенням ліквідатора, що строк відведенний на призначення нового ліквідатора — щонайменше чотири з половиною роки — був надмірний, і це вплинуло на загальну тривалість провадження, а сама тривалість провадження не відповідала вимозам «розумного строку» та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Щодо скарг заявителя за статтею 13 Конвенції Європейський суд, посилаючись на свою попередню практику, зазначив про відсутність в українському законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку зі скаргами на тривалість провадження та констатував порушення статті 13 Конвенції.

Розглянувши скаргу заявителя за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, Європейський суд дійшов висновку, що надані докази не дозволяють встановити причинно-наслідковий зв'язок між затримками у провадженні та тим, що позов заявителя ніколи не задовольнявся, а також, що ці скарги не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією та протоколами до неї. Європейський суд визнав ці скарги явно необґрунтованими та відхилив їх відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО,

«1. Постановляє, що син та дружина заявителя мають право підтримати цю заяву від його імені;

2. Долучає до розгляду по суті зауваження Уряду щодо невичерпання національних засобів юридичного захисту та відхиляє його після розгляду по суті;

3. Оголошує прийнятною скаргу за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції щодо тривалості провадження у справі про банкрутство, а решту скарг у заявлі — неприйнятними;

4. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції;

5. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити сину та дружині заявителя спільно такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-від-

повідача за курсом на день здійснення платежу;

(i) 2 400 (дві тисячі чотириста) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 250 (двісті п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись сину та дружині заявитика, в якості компенсації судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. Відхиляє решту вимог заявитика щодо справедливої сatisфакції.»